I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

DIREKTIVER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2011/36/EU

af 5. april 2011

om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofrene herfor, og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/629/RIA

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 82, stk. 2, og artikel 83, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

efter høring af Regionsudvalget,

efter fremsendelse af forslaget til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([2]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Menneskehandel er en alvorlig forbrydelse, der ofte begås inden for rammerne af organiseret kriminalitet; det udgør en grov overtrædelse af de grundlæggende rettigheder og er udtrykkeligt forbudt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel er en prioritet for Unionen og medlemsstaterne.

(2) Dette direktiv indgår i en global indsats til bekæmpelse af menneskehandel, der omfatter aktioner, som inddrager tredjelande, jf. »det indsatsorienterede dokument om styrkelse af EU's eksterne dimension inden for bekæmpelse af menneskehandel — mod en global EU-indsats for bekæmpelse af menneskehandel«, som godkendt af Rådet den 30. november 2009. I denne forbindelse bør der også foretages aktioner i tredjelande, der er hjemlande for ofre, eller hvorfra ofrene overføres, med henblik på at skabe øget bevidsthed om problemet, mindske sårbarheden, støtte og bistå ofre, bekæmpe de underliggende årsager til menneskehandel og støtte disse tredjelande i udviklingen af egnet lovgivning til bekæmpelse af menneskehandel.

(3) Dette direktiv anerkender det kønsspecifikke ved fænomenet menneskehandel, og at kvinder og mænd ofte handles til forskellige formål. Bistands- og støtteforanstaltninger bør derfor også være kønsspecifikke, hvor det er relevant. Push- og pullfaktorerne kan være forskellige, alt efter hvilke sektorer der er berørt, såsom menneskehandel med henblik på udnyttelse i sexindustrien eller som arbejdskraft i f.eks. byggebranchen eller landbrugssektoren eller til privat hushjælp.

(4) Unionen har sat sig som mål at forebygge og bekæmpe menneskehandel og at beskytte handlede personers rettigheder. Med dette mål for øje blev Rådets rammeafgørelse 2002/629/RIA af 19. juli 2002 om bekæmpelse af menneskehandel ([3]) og EU's plan for bedste praksis, standarder og procedurer i forbindelse med bekæmpelse og forebyggelse af menneskehandel ([4]) vedtaget. Endvidere er bekæmpelsen af menneskehandel en klar prioritet i Stockholmprogrammet — Et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse ([5]), der er vedtaget af Det Europæiske Råd. Der bør overvejes andre foranstaltninger såsom støtte til udvikling af generelle fælles EU-indikatorer for, hvordan ofre for menneskehandel kan identificeres, gennem udveksling af bedste praksis mellem alle relevante aktører, navnlig offentlige og private sociale tjenesteydere.

([1]) Udtalelse af 21.10.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT).
([2]) Europa-Parlamentets holdning af 14.12.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 21.3.2011.
([3]) EFT L 203 af 1.8.2002, s. 1.
([4]) EUT C 311 af 9.12.2005, s. 1.
([5]) EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.

(5) Medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder bør fortsat samarbejde for at styrke bekæmpelsen af menneskehandel. I den henseende er det afgørende, at der er et tæt samarbejde på tværs af grænserne, herunder udveksling af informationer og af bedste praksis, og en fortsat åben dialog mellem medlemsstaternes politi-, rets- og finansmyndigheder. Koordineringen af efterforskningen og retsforfølgningen i sager om menneskehandel bør lettes gennem forstærket samarbejde med Europol og Eurojust, oprettelse af fælles efterforskningshold og gennemførelse af Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA af 30. november 2009 om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om udøvelse af jurisdiktion i straffesager ([1]).

(6) Medlemsstaterne bør støtte og arbejde tæt sammen med civilsamfundsorganisationer, herunder anerkendte og aktive ikke-statslige organisationer på dette område, der arbejder med handlede personer, navnlig om politiske initiativer, informations- og bevidstgørelseskampagner, forsknings- og uddannelsesprogrammer og om uddannelse samt i forbindelse med overvågning og evaluering af virkningen af foranstaltninger til bekæmpelse af menneskehandel.

(7) Dette direktiv anvender en integreret, holistisk og menneskerettighedsorienteret tilgang til bekæmpelsen af menneskehandel, og ved gennemførelsen heraf bør der tages hensyn til Rådets direktiv 2004/81/EF af 29. april 2004 om udstedelse af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, der har været ofre for menneskehandel, eller som er indrejst som led i ulovlig indvandring, og som samarbejder med de kompetente myndigheder ([2]), og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/52/EF af 18. juni 2009 om minimumsstandarder for sanktioner og foranstaltninger over for arbejdsgivere, der beskæftiger tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold ([3]). En bedre forebyggelse og retsforfølgelse samt beskyttelse af ofrenes rettigheder er væsentlige formål med dette direktiv. Dette direktiv fastsætter desuden sammenhængsbestemte fortolkninger af de forskellige former for menneskehandel og har til formål at sikre, at hver enkelt form håndteres ved hjælp af de mest effektive midler.

(8) Børn er mere sårbare end voksne og derfor mere udsatte for at blive ofre for menneskehandel. Ved anvendelsen af dette direktiv skal der primært tages hensyn til barnets tarv i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og De Forenende Nationers konvention om barnets rettigheder af 1989.

(9) De Forenede Nationers protokol af 2000 til forebyggelse og bekæmpelse af samt straf for handel med mennesker, herunder særligt kvinder og børn, der supplerer De Forenede Nationers konvention om grænseoverskridende organiseret kriminalitet og Europarådets konvention af 2005 om indsatsen mod menneskehandel, er afgørende skridt på vejen til at forstærke internationalt samarbejde om bekæmpelsen af menneskehandel. Det bør bemærkes, at Europarådets konvention indeholder et evaluerings-organ, bestående af Ekspertgruppen til Bekæmpelse af Menneskehandel (Greta) og komitéen af kontraherende parter. Koordinering mellem internationale organisationer med kompetence til at bekæmpe menneskehandel bør støttes, så dobbeltarbejde undgås.

(10) Dette direktiv berører ikke non-refoulement-princippet, jf. konventionen af 1951 om flygtninges retsstilling (Genèvekonventionen), og er i overensstemmelse med artikel 4 og artikel 19, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

(11) For at imødegå den seneste udvikling i fænomenet menneskehandel indfører dette direktiv et videre begreb for, hvad der skal anses for menneskehandel, end i rammeafgørelse 2002/629/RIA og omfatter derfor flere former for udnyttelse. Inden for rammerne af dette direktiv bør tvangstiggeri anses for en form for tvangsarbejde eller tvangstjenester, jf. definitionen i ILO-konvention nr. 29 af 1930 om tvunget eller pligtmæssigt arbejde. Udnyttelse af tiggeri, herunder brug af en handlet, afhængig person til tiggeri, er derfor kun omfattet af definitionen af menneskehandel, når alle elementer i tvangsarbejde eller tvangstjenester foreligger. På baggrund af den relevante retspraksis bør gyldigheden af et eventuelt samtykke i at udføre dette arbejde eller levere disse ydelser vurderes i hvert enkelt tilfælde. Når der er tale om et barn, bør et samtykke imidlertid aldrig anses for gyldigt afgivet. »Udnyttelse af strafbare handlinger« bør forstås som udnyttelse af en person til bl.a. at begå lommetyveri, butikstyveri, narkotikahandel og andre lignende gerninger, der er strafbare og indebærer en økonomisk vinding. Definitionen omfatter også menneskehandel med henblik på fjernelse af organer, hvilket udgør en grov krænkelse af den menneskelige værdighed og den fysiske integritet, samt f.eks. andre former for adfærd som ulovlig adoption eller tvangsægteskab, for så vidt de indeholder de væsentlige bestanddele i menneskehandel.

(12) Straffeniveauet i dette direktiv afspejler den stigende bekymring blandt medlemsstaterne over udviklingen af fænomenet menneskehandel. Direktivet bygger derfor på Rådets konklusioner af 24.-25. april 2002 om den metode, der skal anvendes ved indbyrdes tilnærmelse af strafferetlige sanktioner, niveau 3 og 4. Når gerningen begås under visse omstændigheder, f.eks. mod et særligt sårbart offer, bør der pålægges en strengere straf. Inden

([1]) EUT L 328 af 15.12.2009, s. 42.
([2]) EUT L 261 af 6.8.2004, s. 19.
([3]) EUT L 168 af 30.6.2009, s. 24.

for rammerne af direktivet bør særligt sårbare personer mindst omfatte alle børn. Der kan også tages hensyn til andre faktorer ved vurderingen af, om et offer er sårbart, f.eks. køn, graviditet, helbredstilstand og handicap. Når gerningen er særlig grov, f.eks. hvor offeret har været i livsfare, hvor der er anvendt grov vold som led i gerningen såsom tortur, tvungen brug af narkotika eller medicin, voldtægt eller andre alvorlige former for psykologisk, fysisk eller seksuel vold eller på anden måde har forvoldt ofret alvorlig skade, bør dette ligeledes afspejles ved en strengere straf. Når der i dette direktiv nævnes overgivelse, bør det fortolkes i overensstemmelse med Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne ([1]). Lovovertrædelsens grovhed kan også tages i betragtning som led i fuldbyrdelsen af dommen.

(13) Ved bekæmpelsen af menneskehandel bør der gøres fuld brug af de eksisterende instrumenter om beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold såsom De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet og tillægsprotokoller hertil, Europarådets konvention af 1990 om hvidvaskning, efterforskning, beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold, Rådets rammeafgørelse 2001/500/RIA af 26. juni 2001 om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold ([2]) og Rådets rammeafgørelse 2005/212/RIA af 24. februar 2005 om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold ([3]). Der bør tilskyndes til anvendelse af beslaglagte og konfiskerede redskaber og beslaglagt udbytte fra de lovovertrædelser, der er omhandlet i dette direktiv, for at yde støtte til ofrenes bistand og beskyttelse, herunder erstatning til ofre og støtte til Unionens retshåndhævelsesmyndigheders grænseoverskridende bekæmpelse af menneskehandel.

(14) Ofre for menneskehandel bør i overensstemmelse med de grundlæggende principper i de relevante medlemsstaters retssystemer beskyttes mod retsforfølgelse og straf for strafbare handlinger, såsom brug af falske dokumenter, og gerninger omfattet af lovgivningen om prostitution eller indvandring, som de er blevet tvunget til at begå som en direkte følge af, at de er ofre for menneskehandel. Formålet med beskyttelsen er at sikre ofrenes menneskerettigheder, at undgå yderligere viktimisering og at tilskynde dem til at optræde som vidner under straffesager mod gerningsmændene. Denne beskyttelse bør ikke udelukke retsforfølgning eller straf for gerninger, som en person frivilligt har begået eller deltaget i.

([1]) EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1.
([2]) EFT L 182 af 5.7.2001, s. 1.
([3]) EUT L 68 af 15.3.2005, s. 49.

(15) For at sikre, at efterforskning og retsforfølgelse af menneskehandel fører til resultater, bør indledningen heraf principielt ikke afhænge af ofrets anmeldelse eller anklage. Når karakteren af handlingen gør det nødvendigt, bør retsforfølgning være mulig i tilstrækkelig lang tid, efter at offeret har nået myndighedsalderen. Varigheden af den tilstrækkeligt lange periode bør fastsættes i overensstemmelse med national ret. De retshåndhævende embedsmænd og anklagemyndigheden bør have tilstrækkelig uddannelse, særligt med henblik på at fremme international retshåndhævelse og retsligt samarbejde. De af dem, der er ansvarlige for efterforskning og retsforfølgning af disse forbrydelser, bør også have adgang til at bruge de efterforskningsmidler, der anvendes i sager angående organiseret kriminalitet og anden alvorlig kriminalitet: Sådanne redskaber kan omfatte opfangning af kommunikationer, skjult overvågning, herunder elektronisk overvågning, og tilsyn med bankkonti og anden finansiel efterforskning.

(16) For at sikre en effektiv retsforfølgning af internationale kriminelle grupper, der har lagt centrum for deres aktiviteter i en medlemsstat, og som udfører menneskehandel i tredjelande, bør der være jurisdiktionskompetence med hensyn til menneskehandel, når gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat, og forbrydelsen begås uden for medlemsstatens område. Tilsvarende kan jurisdiktionskompetence ligeledes fastslås, når gerningsmanden har sædvanligt opholdssted i en medlemsstat, ofret er statsborger eller har sædvanligt opholdssted i en medlemsstat, eller gerningen er begået til fordel for en juridisk person, der er etableret i en medlemsstat, og gerningen er begået uden for den pågældende medlemsstats område.

(17) Hvor direktiv 2004/81/EF indeholder bestemmelser om udstedelse af opholdstilladelser til ofre for menneskehandel, der er tredjelandsstatsborgere, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område ([4]) regulerer udøvelsen af retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område for EU-borgere og deres familier, herunder beskyttelse mod udvisning, fastsætter dette direktiv særlige beskyttelsesforanstaltninger for alle ofre for menneskehandel. Dette direktiv omhandler derfor ikke betingelserne for ophold for ofrene for menneskehandel på medlemsstaternes område.

(18) Det er nødvendigt for ofre for menneskehandel at kunne gøre effektiv brug af deres rettigheder. De bør derfor have adgang til at få bistand og støtte inden, under og et passende tidsrum efter straffesagen. Medlemsstaterne bør afsætte ressourcer til støtte for bistand og støtte til og beskyttelse af ofre. Den bistand og støtte, der ydes, bør omfatte mindst det minimum af foranstaltninger, der er nødvendigt for, at ofret kan komme sig og undslippe

([4]) EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.

gerningsmændene til menneskehandlen. Den praktiske gennemførelse af sådanne foranstaltninger bør på grundlag af en konkret vurdering, der foretages efter de nationale regler, tage hensyn til den pågældende persons omstændigheder, kulturelle baggrund og behov. Der bør ydes bistand og støtte til personer, så snart der foreligger en rimelig begrundet indikation, der giver anledning til at antage, at den pågældende kan være offer for menneskehandel, uanset om den pågældende er villig til at optræde som vidne. I sager, hvor ofret ikke har lovligt ophold i den pågældende medlemsstat, bør bistanden og støtten ydes ubetinget, i det mindste under betænkningstiden. Hvis ofret, efter at identifikationsprocessen er afsluttet, eller betænkningstiden er udløbet, ikke anses for at være berettiget til en opholdstilladelse og ikke på anden måde har lovligt ophold i den pågældende medlemsstat, eller hvis ofret har forladt den pågældende medlemsstats område, er den pågældende medlemsstat ikke forpligtet til fortsat at yde bistand og støtte til den pågældende i henhold til dette direktiv. Om nødvendigt bør bistanden og støtten fortsætte i en passende periode, efter at straffesagen er afsluttet, f.eks. hvis ofret er under lægelig behandling på grund af de alvorlige fysiske eller psykiske følger af forbrydelsen, eller hvis den pågældendes sikkerhed er i fare på grund af offerets forklaringer under straffesagen.

(19) Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager [1] opstiller en række rettigheder for ofre under straffesager, herunder retten til beskyttelse og erstatning. Derudover bør ofre for menneskehandel straks have adgang til juridisk rådgivning og, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante retssystem, juridisk bistand, herunder med henblik på at rejse erstatningskrav. En sådan juridisk rådgivning og bistand kan også ydes af de kompetente myndigheder med henblik på at rejse erstatningskrav over for medlemsstaten. Formålet med juridisk rådgivning er at give ofrene mulighed for at blive informeret og få råd om de forskellige muligheder, de har. Juridisk rådgivning bør ydes af en person, der har modtaget den fornødne juridiske uddannelse uden nødvendigvis at være jurist. Juridisk rådgivning og, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante retssystem, juridisk bistand bør ydes gratis, i det mindste når ofret ikke har tilstrækkelige økonomiske midler, på en måde, der er i overensstemmelse med medlemsstaternes interne regler. Da særligt børneofre sjældent vil have økonomiske ressourcer, vil juridisk rådgivning og bistand under straffesagen i praksis være gratis for dem. Endvidere bør ofre på grundlag af en konkret risikovurdering foretaget efter de nationale regler beskyttes mod gengældelse, intimidering og risikoen for igen at blive offer for menneskehandel.

(20) Ofre for menneskehandel, der allerede er blevet udsat for det misbrug og den nedværdigende behandling, som menneskehandel normalt indebærer, såsom seksuel udnyttelse, seksuelt misbrug, voldtægt, slaverilignende praksis eller fjernelse af organer, bør beskyttes mod sekundær viktimisering og yderligere traumer under straffesagen. Unødvendig gentagelse af afhøringer under efterforskningen, retsforfølgningen og retssagen bør undgås, f.eks. ved fremlæggelse hurtigst muligt under retsforhandlingerne af videooptagelser af sådanne afhøringer, hvor det er hensigtsmæssigt. Med henblik herpå bør ofre for menneskehandel modtage en behandling, der passer til deres individuelle behov, under efterforskningen af forbrydelsen og straffesagen. Vurderingen af ofrenes individuelle behov bør inddrage omstændigheder såsom deres alder, om de er gravide, deres helbred, handicap de måtte have, og andre personlige omstændigheder samt de fysiske og psykiske følger af de kriminelle handlinger, ofret blev udsat for. Om og hvordan behandlingen skal ske, må afgøres ud fra en konkret vurdering på grundlag af de kriterier, der er fastsat i national ret, reglerne om rettens skøn, praksis og vejledninger.

(21) Bistands- og støtteforanstaltningerne bør ydes til ofrene på grundlag af information og samtykke. Ofrene bør derfor informeres om de vigtige aspekter af disse foranstaltninger, og de bør ikke påtvinges ofrene. Afslår et offer bistands- eller støtteforanstaltninger, bør dette ikke medføre forpligtelser for den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder med hensyn til at stille alternative foranstaltninger til rådighed for ofret.

(22) Ud over de foranstaltninger, der er til rådighed for alle ofre for menneskehandel, bør medlemsstaterne sikre, at børneofre har adgang til særlig bistand og støtte og særlige beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger bør ydes under hensyn til barnets tarv og i overensstemmelse med De Forenede Nationers konvention af 1989 om barnets rettigheder. Når det er uvist, hvilken alder en person, der har været offer for menneskehandel, har, og der er grund til at antage, at den pågældende er under 18 år, bør der gælde en formodning om, at vedkommende er et barn, og det skal straks modtage bistand, støtte og beskyttelse. Bistand og støtte til børneofre bør sigte mod at rehabilitere barnet fysisk og psykosocialt og at finde en varig løsning for den pågældende. Adgang til uddannelse vil hjælpe børn til at blive genintegreret i samfundet. Da børneofre er særligt sårbare, bør der kunne træffes yderligere beskyttelsesforanstaltninger til at beskytte dem under de afhøringer, der udgør en del af efterforskningen af forbrydelsen og straffesagen.

(23) Der bør rettes særlig opmærksomhed mod uledsagede børn, som er ofre for menneskehandel, da de har brug for særlig bistand og støtte som følge af deres særligt sårbare situation. Fra det øjeblik et uledsaget barn, der er offer for menneskehandel, identificeres, og indtil der findes en varig løsning, bør medlemsstaterne anvende modtagelsesforanstaltninger, der passer til barnets behov og sikre, at de relevante retssikkerhedsgarantier finder anvendelse. Der bør træffes de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der, hvor det er relevant, udpeges

[1] EFT L 82 af 22.3.2001, s. 1.

en værge og/eller en repræsentant for at varetage den mindreåriges tarv. Der bør hurtigst muligt træffes en afgørelse om fremtiden for hvert uledsaget barneoffer med henblik på at finde varige løsninger baseret på en konkret vurdering af barnets tarv, som bør være et primært hensyn. En varig løsning kan f.eks. være tilbagesendelse og reintegration i hjemlandet eller tilbagesendelseslandet, integration i værtssamfundet, tildeling af international beskyttelsesstatus eller tildeling af anden status i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale lovgivning.

(24) Når der i overensstemmelse med dette direktiv skal udpeges en værge og/eller en repræsentant for et barn, kan disse roller varetages af samme person eller af en juridisk person, en institution eller en myndighed.

(25) Medlemsstaterne bør indføre en politik eller føre en styrket politik til forebyggelse af menneskehandel, der skal omfatte foranstaltninger til at modvirke og begrænse den efterspørgsel, der giver anledning til alle mulige former for udnyttelse, og foranstaltninger til at begrænse risikoen for, at folk bliver ofre for menneskehandel, gennem forskning, herunder forskning i nye former for menneskehandel, information, bevidstgørelse og uddannelse. I disse initiativer bør medlemsstaterne inddrage kønsperspektiver og se særligt på børns rettigheder. Offentligt ansatte, som det er sandsynligt vil komme i kontakt med ofre eller mulige ofre for menneskehandel, bør have tilstrækkelig uddannelse i at genkende og håndtere ofre. Uddannelsesforpligtelsen bør fremmes for medlemmer af følgende kategorier, når det er sandsynligt, at de vil kunne komme i kontakt med ofre: politibetjente, grænsevagter, ansatte i immigrationsmyndigheder, offentlige anklagere, jurister, dommere og andet retspersonale, ansatte i arbejdstilsynet, socialt personale, personer, der arbejder med børn, sundhedspersonale og konsulært personale, men vil — afhængig af de lokale omstændigheder — også kunne omfatte andre grupper af offentligt ansatte, som med rimelig sandsynlighed vil kunne støde på ofre for menneskehandel i forbindelse med deres arbejde.

(26) Direktiv 2009/52/EF indeholder bestemmelser om straf af arbejdsgivere, der beskæftiger tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, når arbejdsgiveren, selv om han ikke er blevet tiltalt eller dømt for menneskehandel, benytter arbejde eller ydelser, der er aftvunget en person, med viden om, at den pågældende er offer for menneskehandel. Medlemsstaterne bør derudover overveje muligheden for at straffe personer, som bruger ydelser, der er aftvunget et offer, med viden om, at den pågældende er offer for menneskehandel. En sådan yderligere kriminalisering kunne omfatte handlinger udført af arbejdsgivere, der beskæftiger tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i landet, og unionsborgere samt købere af seksuelle ydelser fra et hvilket som helst offer for menneskehandel, uanset de pågældendes nationalitet.

(27) Medlemsstaterne bør oprette nationale overvågningssystemer, såsom nationale rapportører eller tilsvarende mekanismer, som de finder egnet i deres interne organisation, under hensyn til, at der bør være en minimumstruktur med nærmere fastlagte opgaver til at foretage vurderinger af tendenser i menneskehandlen, indsamle statistik, måle resultaterne af aktioner til bekæmpelse af menneskehandel og rapportere regelmæssigt. Sådanne nationale rapportører eller tilsvarende mekanismer er allerede konstitueret i et uformelt EU-netværk oprettet ved Rådets konklusioner om oprettelse af et uformelt EU-netværk af nationale rapportører eller tilsvarende mekanismer til overvågning af menneskehandel af 4. juni 2009. En EU-koordinator for bekæmpelse af menneskehandel vil deltage i arbejdet i dette netværk, der forsyner Unionen og medlemsstaterne med objektive, pålidelige, sammenlignelige og opdaterede strategiske oplysninger inden for menneskehandelsområdet og udveksler erfaringer og bedste praksis på området for forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel på EU-plan. Europa-Parlamentet bør have ret til at deltage i de nationale rapportørers eller tilsvarende mekanismers fælles aktiviteter.

(28) For at evaluere resultaterne af aktionerne til bekæmpelse af menneskehandel bør Unionen fortsat udvikle sit arbejde med metodologier og dataindsamlingsmetoder med henblik på at udarbejde sammenlignelige statistikker.

(29) I lyset af Stockholmprogrammet og for at udvikle en konsolideret EU-strategi for bekæmpelse af menneskehandel med sigte på yderligere styrkelse af Unionens og medlemsstaternes engagement og indsats for at forebygge og bekæmpe menneskehandel bør medlemsstaterne lette opgaverne for EU-koordinatoren for bekæmpelse af menneskehandel, der f.eks. kan omfatte forbedring af koordinationen og sammenhængen mellem EU-institutionerne og -agenturerne og mellem medlemsstaterne og de internationale aktører for at undgå dobbeltarbejde, bidrag til udarbejdelse af eksisterende eller nye EU-politikker og -strategier af betydning for bekæmpelsen af menneskehandel eller rapportering til EU-institutionerne

(30) Dette direktiv sigter mod at ændre og udvide bestemmelserne i rammeafgørelse 2002/629/RIA. Eftersom de ændringer, der skal foretages, er væsentlige, både hvad angår antal og karakter, bør rammeafgørelsen af hensyn til klarheden erstattes i sin helhed for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af dette direktiv.

(31) I overensstemmelse med punkt 34 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning [1] tilskyndes medlemsstaterne til, både i egen og Unionens interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så vidt muligt viser overensstemmelsen mellem dette direktiv og gennemførelsesforanstaltningerne.

[1] EUT C 321 af 31.12.2003, s. 1.

(32) Målet med dette direktiv, nemlig at bekæmpe menneskehandel, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne alene og kan derfor på grund af aktionens omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet omhandlet i denne artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(33) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder den menneskelige værdighed, forbuddet mod slaveri, tvangsarbejde og menneskehandel, forbuddet mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, børns rettigheder, retten til frihed og sikkerhed, ytrings- og informationsfriheden, beskyttelse af personoplysninger, adgang til effektive retsmidler og ret til en retfærdig rettergang samt legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf. Dette direktiv tilsigter især at sikre, at disse rettigheder og principper respekteres fuldt ud, og skal gennemføres i overensstemmelse med dem.

(34) I medfør af artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har Irland meddelt, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af dette direktiv.

(35) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Det Forenede Kongerige ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige.

(36) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand

Dette direktiv fastsætter minimumsregler for afgrænsningen af forbrydelser og sanktioner i forbindelse med menneskehandel. Det indfører endvidere fælles bestemmelser under hensyntagen til kønsperspektivet med henblik på i højere grad at forebygge denne form for kriminalitet og beskytte ofrene herfor.

Artikel 2

Lovovertrædelser i forbindelse med menneskehandel

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at følgende forsætlige handlinger er strafbare:

Rekruttering, transport, overførelse, ydelse af husly til eller modtagelse af en person, herunder udveksling eller overdragelse af kontrol over de pågældende, ved trusler eller ved brug af magt eller andre former for tvang, ved bortførelse, ved bedrag, ved svig, ved misbrug af magt eller udnyttelse af en sårbar position eller ved, at der ydes eller modtages betaling eller fordele for at opnå samtykke fra en person, der har kontrol over en anden person, med henblik på udnyttelse.

2. En sårbar position betyder, en situation, hvor den pågældende ikke har noget reelt eller acceptabelt alternativ til at finde sig i misbruget.

3. Udnyttelse skal mindst omfatte udnyttelse af andres prostitution og andre former for seksuel udnyttelse, tvangsarbejde eller tvangstjenester, herunder tiggeri, slaveri og slaverilignende forhold, trældom samt udnyttelse af strafbare handlinger og fjernelse af organer.

4. Den omstændighed, at et offer for menneskehandel har givet sit samtykke til udnyttelsen, hvad enten dette er tilsigtet eller reelt, er uden betydning, hvis der er gjort brug af et af de i stk. 1 nævnte midler.

5. Hvis adfærden i stk. 1 involverer et barn, er der tale om strafbar menneskehandel, selv om der ikke er gjort brug af nogen af de i stk. 1 nævnte midler.

6. I dette direktiv forstås ved »barn« enhver person under 18 år.

Artikel 3

Anstiftelse, medvirken og tilskyndelse samt forsøg

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at anstiftelse af, medvirken i og tilskyndelse til samt forsøg på at begå en af de i artikel 2 omhandlede lovovertrædelser er strafbart.

Artikel 4

Straffe

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at lovovertrædelserne i artikel 2 kan straffes med fængsel med en maksimumsstraf på mindst fem år.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at lovovertrædelserne i artikel 2 kan straffes med fængsel med en maksimumsstraf på mindst ti år, når lovovertrædelsen:

a) er begået mod et offer, der i særlig grad var sårbart, hvilket i dette direktiv mindst omfatter børneofre

b) er begået inden for en kriminel organisation i betydningen i Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA af 24. oktober 2008 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet [1]

c) forsætligt eller groft uagtsomt har bragt offeret i livsfare, eller

d) er begået med brug af grov vold, eller offeret blev forvoldt særlig alvorlig skade ved lovovertrædelsen.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det forhold, at en lovovertrædelse omhandlet i artikel 2 er begået af en offentligt ansat under udførelsen af dennes opgaver, betragtes som en skærpende omstændighed.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 3 nævnte strafbare handlinger kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning og som kan medføre overgivelse.

Artikel 5

Juridiske personers ansvar

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan drages til ansvar for lovovertrædelser, jf. artikel 2 og 3, som for at skaffe dem vinding begås af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person, idet den pågældende har

a) beføjelse til at repræsentere den juridiske person

b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller

c) beføjelse til at udøve intern kontrol.

2. Medlemsstaterne sikrer også, at en juridisk person kan drages til ansvar, når manglende tilsyn eller kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 for at skaffe den juridiske person vinding.

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker i lovovertrædelserne i artikel 2 og 3.

4. I dette direktiv forstås ved »juridisk person« enhver enhed, der har retssubjektivitet i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse, dog ikke stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser eller offentligretlige internationale organisationer.

Artikel 6

Sanktioner over for juridiske personer

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at der over for juridiske personer, der kendes ansvarlige i henhold til artikel 5, stk. 1 eller 2, kan iværksættes sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsens grovhed og har en afskrækkende virkning, og som skal omfatte strafferetlige og andre bøder og kan omfatte andre sanktioner, såsom:

a) udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud

b) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve kommerciel virksomhed

c) anbringelse under retsligt tilsyn

d) tvangsopløsning

e) midlertidig eller permanent lukning af forretningssteder, der er blevet brugt til at begå lovovertrædelsen.

Artikel 7

Beslaglæggelse og konfiskation

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres kompetente myndigheder har ret til at beslaglægge og konfiskere redskaber og udbytte fra de i artikel 2 og 3 omhandlede lovovertrædelser.

Artikel 8

Sikring af, at ofret ikke retsforfølges eller straffes

Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med de grundlæggende principper i deres retssystemer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres kompetente nationale myndigheder har ret til at undlade at retsforfølge eller straffe ofre for menneskehandel i forbindelse med deres indblanding i kriminelle aktiviteter, som de er blevet tvunget til at begå som en direkte følge af, at de har været udsat for en af de i artikel 2 nævnte handlinger.

Artikel 9

Efterforskning og retsforfølgning

1. Medlemsstaterne sikrer, at efterforskning af lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 og retsforfølgning i forbindelse hermed ikke er afhængig af ofrets anmeldelse eller anklage, og at der fortsat kan ske retsforfølgning, selv om ofret trækker sin forklaring tilbage.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der, når karakteren af handlingen tilsiger det, kan ske retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 i tilstrækkelig lang tid, efter at ofret har nået myndighedsalderen.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at personer, enheder eller tjenester med ansvar for at efterforske lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 eller indlede retsforfølgning i forbindelse med disse er uddannede hertil.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at personer, enheder og tjenester med ansvar for efterforskning af eller retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 kan anvende effektive efterforskningsmetoder såsom dem, der bruges mod organiseret kriminalitet eller andre alvorlige forbrydelser.

[1] EUT L 300 af 11.11.2008, s. 42.

Artikel 10

Jurisdiktionskompetence

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at fastslå deres jurisdiktionskompetence med hensyn til lovovertrædelserne i artikel 2 og 3, når

a) lovovertrædelsen helt eller delvis er begået på deres område eller

b) gerningsmanden er deres statsborger.

2. En medlemsstat underretter Kommissionen, når den beslutter at udvide sin jurisdiktionskompetence med hensyn til de i artikel 2 og 3 nævnte lovovertrædelser, der er begået uden for dens område, f.eks. når

a) lovovertrædelsen er begået mod en af dens statsborgere eller mod en person, der har sædvanligt opholdssted på dens område, eller

b) lovovertrædelsen er begået for at skaffe en juridisk person, som har hjemsted på den pågældende medlemsstat, vinding, eller

c) gerningsmanden har sædvanligt opholdssted på dens område.

3. Med henblik på retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelserne i artikel 2 og 3, når de er begået uden for den pågældende medlemsstats område, skal hver medlemsstat i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, litra b), og kan i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 2, træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at dens jurisdiktionskompetence ikke er betinget af et af følgende:

a) at gerningerne er strafbare på gerningsstedet, eller

b) at der kun kan ske retsforfølgning på grundlag af en anmeldelse, som ofret har indgivet på gerningsstedet, eller efter en anmeldelse fra den stat, hvor lovovertrædelsen blev begået.

Artikel 11

Bistand og støtte til ofre for menneskehandel

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at ofre får bistand og støtte før, under og i et passende tidsrum efter straffesagens afslutning, så de kan udøve deres rettigheder i henhold til rammeafgørelse 2001/220/RIA og nærværende direktiv.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der straks ydes bistand og støtte til personer, når de kompetente myndigheder har en rimelig begrundet indikation, der giver anledning til at antage, at vedkommende kan have været offer for en af lovovertrædelserne i artikel 2 og 3.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at bistand og støtte til et offer ikke betinges af, at ofret er rede til at samarbejde under den strafferetlige efterforskning, retsforfølgningen eller retssagen, uden at dette dog berører direktiv 2004/81/EF eller lignende nationale regler.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at oprette egnede ordninger med henblik på tidligt at genkende ofre og yde dem bistand og støtte i samarbejde med de relevante støtteorganisationer.

5. De i stk. 1 og 2 nævnte bistands- og støtteforanstaltninger skal ydes på grundlag af information og samtykke og skal mindst omfatte sikring af en levestandard, så ofret har til livets opretholdelse, i form af foranstaltninger såsom passende og sikker indkvartering og materiel bistand samt den nødvendige lægehjælp, herunder psykologisk bistand, rådgivning og information og, hvor det er relevant, oversættelse og tolkning.

6. Den i stk. 5 omhandlede information skal, hvor det er relevant, omfatte information om en betænkningstid og en restitueringsperiode i medfør af direktiv 2004/81/EF og information om muligheden for at indrømme international beskyttelse i medfør af Rådets direktiv 2004/83/EF af 29. april 2004 om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse, og indholdet af en sådan beskyttelse [1] og Rådets direktiv 2005/85/EF af 1. december 2005 om minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne [2] eller i medfør af andre internationale instrumenter eller lignende nationale regler.

7. Medlemsstaterne skal tage vare på ofre med særlige behov, navnlig når disse behov skyldes deres graviditet, deres helbredstilstand, ethvert handicap eller en mental eller psykisk forstyrrelse, som de måtte have, eller alvorlige former for psykisk, fysisk eller seksuel vold, som det måtte have været udsat for.

Artikel 12

Beskyttelse af ofre for menneskehandel under efterforskningen og straffesagen

1. Beskyttelsesforanstaltningerne i denne artikel finder anvendelse ud over de rettigheder, der er indrømmet ved rammeafgørelse 2001/220/RIA.

2. Medlemsstaterne sikrer, at ofre for menneskehandel straks får adgang til juridisk rådgivning og, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante retssystem, til juridisk bistand under straffesagen, herunder med henblik på at rejse erstatningskrav. Juridisk rådgivning og bistand skal være gratis, når ofret ikke har tilstrækkelige økonomiske midler.

[1] EUT L 304 af 30.9.2004, s. 12.
[2] EUT L 326 af 13.12.2005, s. 13.

3. Medlemsstaterne sikrer, at ofre for menneskehandel får passende beskyttelse ud fra en konkret risikovurdering, bl.a. ved at få adgang til vidnebeskyttelsesprogrammer og andre tilsvarende foranstaltninger, hvor det er relevant, på det i national ret eller i nationale procedurer fastsatte grundlag.

4. Medlemsstaten skal, uden at dette dog indebærer en begrænsning i forsvarets rettigheder, på grundlag af de kompetente myndigheders konkrete vurdering af ofrets personlige omstændigheder sikre, at ofre for menneskehandel modtager særlig behandling med henblik på at forebygge sekundær viktimisering ved så vidt muligt, på de i national ret fastsatte betingelser og i overensstemmelse med reglerne om rettens skøn, praksis eller vejledning, at undgå:

a) unødvendig gentagelse af afhøringer under efterforskningen og under retsforfølgningen og retssagen

b) visuel kontakt mellem offer og tiltalte, herunder under aflæggelse af vidnesbyrd, såsom afhøringer og krydsforhør, ved hjælp af egnede midler, herunder ved brug af egnet kommunikationsteknologi

c) afgivelse af vidneforklaring uden dørlukning og

d) unødvendig udspørgen om privatlivets forhold.

Artikel 13

Almindelig bestemmelse om bistand, støtte og beskyttelsesforanstaltninger for børn, der har været ofre for menneskehandel

1. Børn, der har været ofre for menneskehandel, skal have bistand, støtte og beskyttelse. Ved anvendelsen af dette direktiv skal barnets tarv være et primært hensyn.

2. Medlemsstaterne sikrer, at det, såfremt der hersker usikkerhed om alderen på den person, der har været offer for menneskehandel, og der er grund til at formode, at personen er et barn, antages, at personen er et barn, så det straks kan få adgang til bistand, støtte og beskyttelse i overensstemmelse med artikel 14 og 15.

Artikel 14

Bistand og støtte til barneofre

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de særlige foranstaltninger til at bistå og støtte børn, der har været ofre for menneskehandel, i deres fysiske og psykosociale rehabilitering på kort og lang sigt iværksættes efter en konkret vurdering af de særlige forhold, der gør sig gældende for det enkelte barneoffer, og under hensyntagen til barnets ønsker, behov og problemer, for at finde en varig løsning for barnet. Inden for en rimelig tid giver medlemsstaterne barneofre, og børn af ofre, der modtager bistand og støtte efter artikel 11, adgang til uddannelse i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret.

2. Medlemsstaterne udpeger en værge eller en repræsentant for et barn, der har været offer for menneskehandel, så snart barnet er identificeret af myndighederne, når indehaverne af forældremyndigheden i henhold til national ret ikke kan varetage barnets tarv og/eller ikke kan repræsentere barnet på grund af en interessekonflikt mellem dem og barneofret.

3. Medlemsstaterne træffer, hvor det er relevant og muligt, foranstaltninger til at yde bistand og støtte til familien til et barn, der har været offer for menneskehandel, når familien befinder sig på medlemsstaternes område. Navnlig anvender medlemsstaterne artikel 4 i rammeafgørelse 2001/220/RIA på familien, når det er hensigtsmæssigt og muligt.

4. Denne artikel anvendes med forbehold af artikel 11.

Artikel 15

Beskyttelse af børn, der har været ofre for menneskehandel, under efterforskningen og straffesagen

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de kompetente myndigheder under efterforskningen og under straffesagen, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante retssystem, udpeger en repræsentant for et barn, der har været offer for menneskehandel, når indehaverne af forældremyndigheden i henhold til national ret ikke kan repræsentere barnet på grund af en interessekonflikt mellem dem og barneofret.

2. Medlemsstaterne sikrer, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante retssystem, at børneofre straks får adgang til gratis juridisk rådgivning og bistand, herunder med henblik på at rejse erstatningskrav, medmindre de har tilstrækkelige økonomiske midler.

3. Medlemsstaten skal, uden at dette dog indebærer en begrænsning i forsvarets rettigheder, træffe de nødvendige foranstaltninger til i forbindelse med efterforskningen og under straffesager vedrørende lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 at sikre, at

a) afhøring af barneofret finder sted uden ugrundet ophold, efter at forholdene er blevet anmeldt til de kompetente myndigheder

b) afhøring af barneofret om nødvendigt finder sted i lokaler, der er indrettet eller tilpasset til formålet

c) afhøring af barneofret efter omstændighederne foretages af eller gennem personer, der er uddannet hertil

d) alle afhøringer af barneofret foretages af den samme person, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt

e) antallet af afhøringer begrænses mest muligt, og at afhøring kun foretages, hvis det er strengt nødvendigt for efterforskningen og straffesagen

f) barneofret kan ledsages af en repræsentant eller, hvor dette er relevant, af en voksen efter barnets eget valg, medmindre der er truffet en begrundet beslutning om, at den pågældende ikke kan ledsage barnet.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at alle afhøringer af barneofret eller om nødvendigt af et barnevidne i forbindelse med efterforskningen af lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 kan videooptages, og at sådanne videooptagelser af afhøringen kan benyttes som bevismateriale i straffesagen i overensstemmelse med national lovgivning.

5. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at retten i straffesager vedrørende lovovertrædelserne i artikel 2 og 3 kan træffe afgørelse om, at

a) retsmødet finder sted for lukkede døre, og

b) barneofret afhøres i retslokalet uden at være til stede, navnlig ved hjælp af hensigtsmæssig kommunikationsteknologi.

6. Denne artikel anvendes med forbehold af artikel 12.

Artikel 16

Bistand og støtte til samt beskyttelse af uledsagede børn, der har været ofre for menneskehandel

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de særlige foranstaltninger til at bistå og støtte børn, der har været ofre for menneskehandel, som omhandlet i artikel 14, stk. 1, tager behørigt hensyn til det uledsagede barneoffers personlige og særlige omstændigheder.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at finde en varig løsning baseret på en konkret vurdering af barnets tarv.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at der, hvor det er relevant, udpeges en værge for uledsagede børn, der har været ofre for menneskehandel.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de kompetente myndigheder under efterforskningen og straffesagen, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante retssystem, udpeger en repræsentant, hvis barnet er uledsaget eller adskilt fra sin familie.

5. Denne artikel anvendes med forbehold af artikel 14 og 15.

Artikel 17

Kompensation til ofre

Medlemsstaterne sikrer, at ofre for menneskehandel får adgang til eksisterende kompensationsordninger for ofre for forsætlige voldsforbrydelser.

Artikel 18

Forebyggelse

1. Medlemsstaterne træffer egnede foranstaltninger såsom uddannelse til at modvirke og begrænse den efterspørgsel, der giver anledning til enhver form for udnyttelse i forbindelse med menneskehandel.

2. Medlemsstaterne iværksætter egnede aktioner, herunder via internettet, såsom informations- og bevidstgørelseskampagner, forsknings- og uddannelsesprogrammer, eventuelt i samarbejde med relevante organisationer i civilsamfundet og andre aktører, med henblik på at øge bevidstheden om problemet og begrænse risikoen for, at folk, navnlig børn, bliver ofre for menneskehandel.

3. Medlemsstaterne fremmer regelmæssig uddannelse af offentligt ansatte, som det er sandsynligt vil komme i kontakt med ofre eller mulige ofre for menneskehandel, herunder politibetjente, med henblik på at sætte dem i stand til at genkende og håndtere ofre og potentielle ofre for menneskehandel.

4. For at forebygge og bekæmpe menneskehandel mere effektivt ved at modvirke efterspørgsel overvejer medlemsstaterne at træffe foranstaltninger til at strafbelægge brug af ydelser i forbindelse med den i artikel 2 nævnte udnyttelse med viden om, at den pågældende er offer for en af lovovertrædelserne i artikel 2.

Artikel 19

Nationale rapportører eller andre tilsvarende mekanismer

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at indføre nationale rapportører eller andre tilsvarende mekanismer. Opgaverne, der skal udføres efter disse mekanismer, skal omfatte vurdering af tendenser i menneskehandelen, måling af resultaterne af aktioner til bekæmpelse af menneskehandel, herunder indsamling af statistikker i tæt samarbejde med de relevante organisationer i civilsamfundet, der er aktive på dette område, og rapportering.

Artikel 20

Koordination af EU-strategien for bekæmpelse af menneskehandel

For at bidrage til en koordineret og konsolideret EU-strategi for bekæmpelse af menneskehandel skal medlemsstaterne lette opgaverne for en koordinator for bekæmpelse af menneskehandel. Medlemsstaterne skal navnlig formidle de i artikel 19 omhandlede oplysninger til koordinatoren for bekæmpelse af menneskehandel, på grundlag af hvilke sidstnævnte skal bidrage til rapportering, der udføres af Kommissionen hvert andet år, om hvilke fremskridt der er gjort i bekæmpelsen af menneskehandel.

Artikel 21

Erstatning af rammeafgørelse 2002/629/RIA

Rammeafgørelse 2002/629/RIA om bekæmpelse af menneskehandel erstattes herved for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af dette direktiv, idet dette dog ikke berører medlemsstaternes forpligtelser for så vidt angår fristerne for gennemførelse af rammeafgørelsen i national ret.

For så vidt angår de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af dette direktiv, gælder henvisninger til rammeafgørelse 2002/629/RIA som henvisninger til nærværende direktiv.

Artikel 22

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 6. april 2013.

2. Medlemsstaterne indberetter teksten til de bestemmelser, som gennemfører de forpligtelser, der pålægges dem i medfør af dette direktiv, i deres nationale lovgivning til Kommissionen.

3. Foranstaltningerne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Metoderne til at lave en sådan henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 23

Rapportering

1. Kommissionen fremsender senest den 6. april 2015 en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme dette direktiv, herunder en beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet i henhold til artikel 18, stk. 4, om nødvendigt ledsaget af lovgivningsmæssige forslag.

2. Kommissionen fremsender senest den 6. april 2016 en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, hvilken indvirkning den eksisterende nationale lovgivning, der gør det strafbart at bruge tjenester i forbindelse med udnyttelse af menneskehandel, har haft på forebyggelsen af menneskehandel, om nødvendigt ledsaget af passende forslag.

Artikel 24

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for dets offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 25

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 5. april 2011.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
J. BUZEK	GYŐRI E.
Formand	*Formand*